

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Prima est adq[ui]sitionis possibilitas: q[ui]a dicit[ur] Intra.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

euāgelio Hō quidā pēgre p̄fiscēs, quod dicit, xxi. scribit: et legi solz in festo Cōfessoris epi. Sub similitudine illi? parabolē nos inducit dñs ad triplicē p̄siderationē nobis satis necessariam

Prima est Cōsideratio recolende acceptōnis

Secūda est Cōsideratio reddende rōnis

Tertia est Cōsideratio p̄uidēde retributiōnis

Prima est cōsideratio recolende acceptōnis

ne simus ingrati s; sp̄gras agētes: recōlentes bona a deo nob̄ p̄cessa. Ideo dicit qd hō quidā rē. z tradidit illis bona sua. p qd debem? itelligere qm̄ bona oia q habem? siue nature siue fortune: siue gratie: accepim? a deo. j. Lxx. iij. Quid habes qd nō accepisti: si autē accepisti qd gl̄iaris quasi nō accepisti.

Secūda est cōsideratio reddende rōnis

Hō dicit. Post multū p̄p̄tione zc. z posuit rōnē cū eis. Multū qd dem dicit. qz erit modicū sit oē tps q viues re possum? qm̄ nihil compatione eternitatis: multū tñ est qm̄ ad sufficientiā p nob̄ strā salute: qz in multo minori tpe possem? si volueras adesse nre saluti puidere: z d̄toro h̄mōi tpe z h̄is q in eo fecerimus vel miserim? z de oib; a deo acceptis bonis erit reddenda rō Hoc itaq; sepe p̄siderare debem? vt simus solliciti z nō negligētes: Hō dicit Greg. in omel. Lectio sc̄i euāgelij fr̄es charissimī sollicitē considerare nos admōnet ne nos q p̄ ceteris accepisse in h̄ mundo: aliqd cernimur ab auctore mundi graui? inde iudicemur. Cum em̄ augent̄ dona: rōnes etiā crescunt donoꝝ. Tāto ḡ esse humilior atq; ad fuiendū p̄mprior q̄ q̄ debet ex munere q̄nto se obligatorē cōspicit in reddenda rōne. Dec Gregoꝝ.

Tertia est p̄sideratio p̄uidēde retributiōnis

ne sim? tanq; stultici vt p̄uidētes p̄siderando finē nouissimū z retributiōne bonoꝝ z maloꝝ. Ideo sequit̄ i euāgelio quomō remunerari sunt liberatiter z gl̄iose serui boni z fideles qz vni? autē d̄: illud qd p̄posuim?. Intra in gaudiū dñi tui: z quō punit? z a dño reprobatus seru? piger: z eo qd ei darū fuerat p̄u?

uarus: z tādē sup eū dara diuitem oī sentētia. Inutile seruū eijcite in tenebras exterioriores: ibi erit flet? z stridor dentū. S; heu heu q̄ pauci p̄uidēt iueniuntur circa sue salutis adq̄sitiōnē Deu. xxxij. Sēns absq; p̄silio z sine prudentia vtiq; saperent et intelligerent ac nouissima puidērent. Has p̄fecto p̄siderationes an̄ mens? oculos habuit beatus eligi? q fuit dñi seruus prudēs z fidelis: cui tādē d̄t dñs Intra in gaudiū dñi tui: vt laboꝝ tuoꝝ mercedē z p̄mū recipias. In p̄bis autē p̄dictis tanguntur tres p̄ditiones desiderabiles h̄mōi p̄mū b̄o eligio ac ceteris sc̄tis concessi: qz vitz ē adq̄sibile: z delectabile z honorabile.

Prima est adq̄sitiōnis possibilitas: qd dicit Intra.

Secūda est possessiōnis delectabilitas: qz d̄: in gaudium.

Tertia est conditionis honorabilitas: qz dicit / dñi tui

Prima igit ē adq̄sitiōnis possibilitas qz em̄ dicit dñs Intra: qm̄ vocās et inuitās. Hō p̄ ei? grām illi? gaudiū adq̄siti? z ad illud puenire possumus. Heb. iij. Ingrediemur in requiē q credi? qm̄ ibidē. Superest introire q̄dā i illā requiē. Et ibidē an̄. Timeam? fr̄es ne forte relicta pollicitatōe introcundi in requiē ei? existimet aliq; ex vob̄ deesse. Dec ibi. Gl̄idēā itaq; quō b. eligi? gaudiū illi? itrauit. vt sic z illū seq̄ntes cū eo intrare valeamus. j. Sach. iij. Vementote quō salū facti sunt p̄res v̄i. Intrauit q̄ppe p̄cipue p̄ excellētā triplicē p̄tiose opationis.

Primo p̄ excellētā corporalis maceratiōnis: p̄ hanc fuit b̄n regulat? in seipō

Secūdo p̄ excellētā fraternal̄ miseratiōnis: p̄ hanc fuit b̄n ordinat? ad p̄ximū.

Tertio p̄ excellētā sp̄ialis deuotiōnis: p̄ hanc fuit b̄n disposit? erga deū.

Primo igit p̄ excellētiam

corporalis maceratiōis. In figura hui? iij. Reg. ij. Helias p̄ mltā ieiunia rap̄t? ē in celū. Et Levi. xvi. Prohibuit dñs aaron ne ingrederet sanctuariū nisi p̄m̄ vitulūz p̄ p̄cō offerret. Per vitulū q̄ppe qd aial ē subiu gale itelligit caro q̄ spiritus subiu gada ē p̄ maceratiōnē. Maceravit q̄ppe beatus eligi? carnē suā mltis laborib; vigilijs

Bermo De sancto Eligio

et abstinētis. **L**ū em̄ ceteris p̄tēē sibi p̄si
erat i abstinēdo seuer⁹. Sic ḡ impleuit qd̄
dñs dixit **Dat. vii.** Intrate p̄ ang. por. et c.

Secdo intrauit in gaudiū

dñi p̄ excellentiam fraternal̄ miserationis
Tob. iij. Quō potes esto misericors: p̄m̄
em̄ bonū tibi ebefaurizas et c. In figura hu
ius p̄ceptū erat **Exod. xxx.** q̄ aaron et filij
ei lauaret man⁹ suas ac pedes qñ ingressu
ri essent ad altare. et **Leu. xij.** p̄ceptū erat ne
mulier puerpera ingrederet in sanctuariū
donec impleret dies purgationis sue. **H**is
em̄ dat̄ intelligi q̄ nulla anima celeste sc̄tūa
riū siue tabnaculū irabit nisi p̄us mamb⁹
.i. opationib⁹ et pedib⁹. i. affectionib⁹ loq̄ et
purgat⁹: q̄ d̄ **Apoc. xxi.** Non introibit in
ea sc̄uitate celeste aliqd̄ coinquinatum aut
abominatōne factēs. Sic aut̄ d̄ **Prover.**
xy. Per misericordiam purgant̄ pctā **Jō** p̄ mi
sericordiā h̄i introuit̄ gaudiū celeste. **B**e
atus igit̄ eligius p̄ misericordiam intrauit̄ gau
diū dñi. **F**uit em̄ vir misericordissim⁹. **E**t
p̄cipue misericordiaz exercuit̄ tripl̄. **P**rimo
paup̄ib⁹ subueniēdo **Lū. xviij.** Da paup̄i.
et habebis thesaurū i celo. **H**ūs vir⁹ gl̄
ḡ q̄qd̄ h̄ie poterat excepto uicetur regu
mento totū egemis et monasterijs dabat et
exponebat: etiā in pct̄is captiuoz ḡs a ca
ptiuitate et fuitate sepenūero redimebat.
Vide legedas. Sic itaq̄ p̄ elemosynarū
largitione celū introuit̄ **Tob. xij.** Lemo
syna a morte liberat et ip̄a ē q̄ purgat̄ pctā
et facit inuenire vitā eternā. **S**ecdo mise
ricordiā exercuit̄ ppl̄m̄ instruēdo. **I**nstitut⁹
ḡpe fuit noui mēsis eps̄ inuit⁹ tñ et in h̄
officio laudabilissime ppl̄m̄ suū rexit et fide
liter instruxit. **I**pe igit̄ erat fidel̄ seruus et
p̄uidēs quē p̄stituit̄ d̄s sup̄ fam. su. ut da
ret illi cibū in tpe. ut d̄ **Dat. xxij.** **Jō**
tandē sibi dixit dñs illd̄ **Dat. xxv.** **E**uge
fue bone et si q̄ in pan. fu. si. su. mlt̄a te eo.
Itra in gau. dñi t. **G**reg. i omel. **P**auca ḡp
pe sunt bona oia p̄n̄g vite ḡuis mlt̄a esse
uideant̄ comparatōe retributionis eterne.
Sz tūc fidel̄ suus sup̄ mlt̄a constituit̄ qñ
deuicta oi corruptiōis molestia d̄ eterne
gaudijs in illa celesti sede gl̄iat̄. **H**ec ille.
Tertio miaz exercuit̄ pctōes corrigēdo.
Iac. vi. **Q**ui p̄uerti fecerit pctōz ab erro

re vie sue: saluabit̄ animā suā a morte. **E**t
Ezech. iij. Si dicente me ad impiū mori
moriēz nō annūciaueris et neq̄ locut⁹ fue
ris ut auertat̄ a via sua impia tpe imp̄i
impierate sua moriet̄: sanguine aut̄ eius
manu tua req̄rā. Si aut̄ tu annūciaueris in
p̄ior ille nō fuerit p̄uersus ad impietate sup̄
tpe ḡdē in iniquitate sua moriet̄. tu aut̄ sup̄
tua liberafisti. **E**t seq̄t̄ post. Si aut̄ tu annū
ciaueris iusto ut nō peccet et ille nō peccet
rit uiuēs uiuet qz tu annūciafisti eiz: tu aut̄
tuā liberafisti. **H**ec tibi. **H**ūs itaq̄ eligius
misericordiaz suā ondit ad pctōes ip̄os corrip
piēdo. **P**s. **C**orripiet me iust⁹ in misericordiā.
Et zelo nāq̄ saluz animaz solite mlt̄a
horabat ad correctiōne delinq̄ntū. **T**h̄e
mel cū brūs el̄ḡt̄ audisset qm̄ i qdā eccl̄ia
aploz petri et pauli in eoz festo choroz
dāz alta hmōi officia diabolica fierē ibi
dē: spū serues accessit. **H**ortat⁹ ē ut ab
iust̄i p̄odi desisteret. **S**z mlt̄i inconstat̄
nitare sua infatuati indurati corde horat̄
mentū sc̄i viri p̄empterūt dicētes se nō
mō p̄ter p̄ba sua ab hmōi choroz cellam
ros: iminas etiā addentes qm̄ uic⁹ si ab
itez auderet accedere p̄berib⁹ eū affigēte.
Venit itez nihilo min⁹ vir dei de eo p̄
tūdo dolens. **L**ūq̄ inf̄ eos staret itez
nemo eoz ausus ē manu suā et cum leuare
Honuit itez eos. **L**ūq̄ uideret qdā
corrigibiles et in sua p̄durantes malitiaz
crete deū rogauit: ut in h̄ facto iuxta sue
pietie p̄siliū p̄uidere dignaret̄. **S**tatim
quingenta ex ip̄is p̄ncipaliores et obstinat
tiores a demone arrepti sūt et horribilitate
uerati. **L**ūq̄ eoz amici bñi eligiū p̄corat̄
p̄ eoz liberatione: r̄ndit. **E**xpedi ut agna
scāt qm̄ dño fuerūt. **I**ustu ē eos a demoni
b⁹ uerari q̄ sic obstinato animo demones
fuerūt. **S**iccine remunerat̄ diabo⁹ fr̄es
suos. **A**nno tñ elapso iussit eos ad p̄fata
eccl̄iaz adduci. **L**ūq̄ p̄ eis rogasset libe
ti sunt. **P**z itaq̄ ḡ uer⁹ zelatoz saluz
may exiterit **P**s. **Z**elus domus tue eo. **A**
Aug. omel. xiiij. sup̄ Jōā. **Q**uis comedat
zelo dom⁹ dei nisi q̄ oia q̄ ibi uidet p̄uerti
saratiḡ corripit et cupit emēdar et si emēda
re nō pōt: tolerat et gemit. **J**dē ibidē. **Q**
des fr̄em tuū currere ad theatrum p̄hibe
mone: p̄testare **V**ides alios iebnari: uis
le aut̄ alta q̄ nō licet p̄petrare. **p**hibe quos

potes si zel dom? dei comedit te. terre q̄s
vales: q̄b; nō potes blādire: nō tñ q̄scere/
re: fac qd potes. Veniat in mēte tu? ille q̄
abscondit talentū: nunq̄d accusat? fuit q̄
p̄didit z nō pot? qz sine lucro fuavit. Sic
frēs mei nō q̄scat. Nolite q̄scere lu-
crari cō: qz lucrati est; a cō: Hec Aug.

Tertio itrauit btūs eligi?

gaudiū dñi p̄ excellentiā spūalis deuotio-
nis. Jo. xvj. Petite z acci. vt gaudiū vīm
plēnū sit. In hui? mysteriū transfigurat? ē
dñs cū oraret in monte Lu. it. Btūs q̄p-
pe eligi? vir fuit excellentissime deuotio-
is. Erat em̄ sibi p̄suerudo i nocte alicui aū le-
ctū sternere: legz p̄rio crepusculo aut pau-
lulū post q̄tissime e lectulo se excuties sup
illud sumisso capite p̄stratū orare: sicqz ple-
rūqz noctē rotā cū lachrymis z orōne info-
mnē vucere: vt poterat se corā dō humil-
līme p̄itare. Ps. Intra orō mea in spe.
tuo. Qñ et merito p̄pter sue deuotiois ex-
cellentiā assump? ē in pontificale officiu.
Fuerat aut̄ hec sua spūalis p̄fectio p̄nūcia-
ta m̄i sue q̄p; adhuc in yrero m̄ris clauso
Hidit em̄ m̄r e? in sōno aqlā valde p̄clerā
sup suum volitare strati ac fe tertio incli-
nate. Cūqz er el? voce m̄r cui gilasset: p̄ter-
rita nimis mirari cepit q̄ eēt hec visio: ve-
nit itez rps partēdi z p̄ magnitudie dolo-
ris cepit q̄ p̄clitari: vocauerūt itaqz qñ-
dā sc̄m vix vt p̄ ea oraret: q̄ cū venisset q̄t
p̄betico p̄do mor ait ad illā. Noli timere
m̄r qm̄ b̄ndictū p̄tū dabit tibi dñs: erit ei
vir sc̄us z deuot? z magn? in ecclia sacer-
dos. Qñ z postea cū p̄mo btūs eligi? arti-
fabili se dedisset: traxit eū de? vt eēt pastor
sui gregis. Post mlra aut̄ sc̄itatz opa cū es-
set annoz amplius septua ginta bonis opi-
bus refert? z orōni sp̄ ac deuotioi itent? p̄
sens? vite eius glōse p̄sumauit. Senties
qz sui corpis dissolutionē iminere discipul-
suis eā p̄dicit. Cūqz p̄ dies aliq̄t febribus
laborasset i extremis posset oib; mansueta
voce dic. Valete in pace. Oculosqz suppli-
ces i celū eleuās cū manib; cū diu tacitam-
p̄ce fudisset: tādē in vocē p̄p̄ens ait. Nūc
dimittz suū rui dñe fm̄ sbū tuū i pa. Tu
em̄ sp̄ p̄ector me? fuisse In inan? tu. dñe cō-
mēdo sp̄m̄ meū. Sicqz vir ille in vita deuo-
tissim? an deuotis orōnib; vix ad mortis

articulū p̄seuerās glōsiū reddidit sp̄m̄ an-
gelicis cetib; adunādū. Tūc itaqz audiuit
dulcissimā dñi vocē inuitant; eū z vocan-
tis ad regnū celeste possidendū dicent; In-
tra in gaudiū dñi tui.

Secunda conditio p̄m̄ beatorū rā-
cta in sb̄is p̄sumptis ē possessi-
onis delectabilitas: qz dī in gaudiū
um. Gaudiū em̄ ē delectatio existens in vo-
luntate. Et. h. Gaudiū z leticia obrinebūt
Et aut̄ de q̄ gaudiū dicunt sb̄a p̄posita i
telligam? Consideranda ē gaudiū tri-
plex diuersitas. Est em̄ triplex gaudiū.

Primū est gaudiū mundanoz. Hoc ē
vituperabile z p̄nitiosum. Hoc btūs Eli-
gius oimode abnegauit.
Secundū est gaudiū iustoz. Hoc est lau-
dabile z p̄riosum. Hoc in corpe viuēs sp̄
obseruauit.

Tertiu est gaudiū beatorū. Hoc est
desiderabile z glōsum. Hoc e seculo m̄i
grans feliciter intrauit.

Primū itaqz gaudiū de
q̄ dicitur sum? est gaudiū mundanoz. Jo e-
lis. j. Confusum ē gaudiū a filijs hominū
Habet aut̄ hoc gaudiū tres miserabiles
z vituperandas p̄ditiones. **P**rima cōdi-
tio est vanitatis abusus. Non em̄ est verū
gaudiū sed sophisticū Tob. v. Quale gau-
diū mihi est q̄ in tenebris sedeo z lumē ce-
li nō video. q. d. in p̄sona mundanoz: nul-
lū gaudiū. Et certe mundani iuolunt? te-
nebris ignorātie multipl. Jo si gaudent
gaudiū ipoz est vanissimū. Eccl. ij. Rūi
reputauit errorem et gaudiū dixi: quid fru-
stra deciper; Job. xx. Gaudium hypocri-
te ad instar puncti. Aug?. Bona hui? m̄i
di veram hnt asperitatē z falsam iocundi-
tatē: certū dolorē z incertā voluptatē: secu-
rum laborē timidā q̄tem: rem plenā mise-
rie: spem bonitatis inanē. Hec ille. **S**e-
cūda est p̄ditio anxietatis admixtio. **P**̄
em̄ ibi est de labore tedio z sollicitudine q̄
de gaudiū. Jo nō ē gaudiū pup. Boeci?
lib. de p̄sol. Quā multz amaritudinib; hu-
mane felicitat; dulcedo respersa ē. et puer-
tūq. Ritus dolo. misce. z exte. gau. lu. oc.
Tertia p̄ditio ē inq̄rta. iuolutio In gau-
dijs enim mūdānis multe sūt fatuitates
que alias non fierent. Et quando r̄dit ho-
mo ad cor nihil inuenit ibi nisi fatuitatem.

